

Hvordan få et vanntett bad med våtromsplater

Våtromsplater i kombinasjon med påstryknings- eller foliemembran og tettetdetaljer benyttes i dag som gulv og vegg i baderom. For å unngå lekkasjer må det dokumenteres gjennom prøving at komponentene passer sammen og danner et vann- og dampnett sjikt bak flis og fuger i baderommet.

Andreas Olaussen

Rådgiver i SINTEF Community

Det dusjes mer og mer på flislagte gulv og vegger i norske baderom. Tidligere ble det i større grad benyttet badekar eller dusjkabinett, en praksis som medførte mindre vannsprut og dermed mindre risiko for fuktskader. På flislagte overflater er fugene alltid det svakeste punktet, og for å unngå videre fukttransport inn i konstruksjonen må det derfor monteres et vanntett system bak flisene.

Den vanntette konstruksjonen i våtrom har tidligere vært dominert av gipsplater dekket med en påstrykningsmembran med tilhørende tettetdetaljer. De siste årene har det kommet flere alternativer til gips. Våtromsplater har kommet i mange fabrikater gjennom årene. Plateoverflaten kan være dekket av en glassfiberarmert mørtel eller en overflate av aluminium og armert polymer. Våtromsplatene kan også være dekket av en foliemembran for å sikre god damptetthet i baderommet.

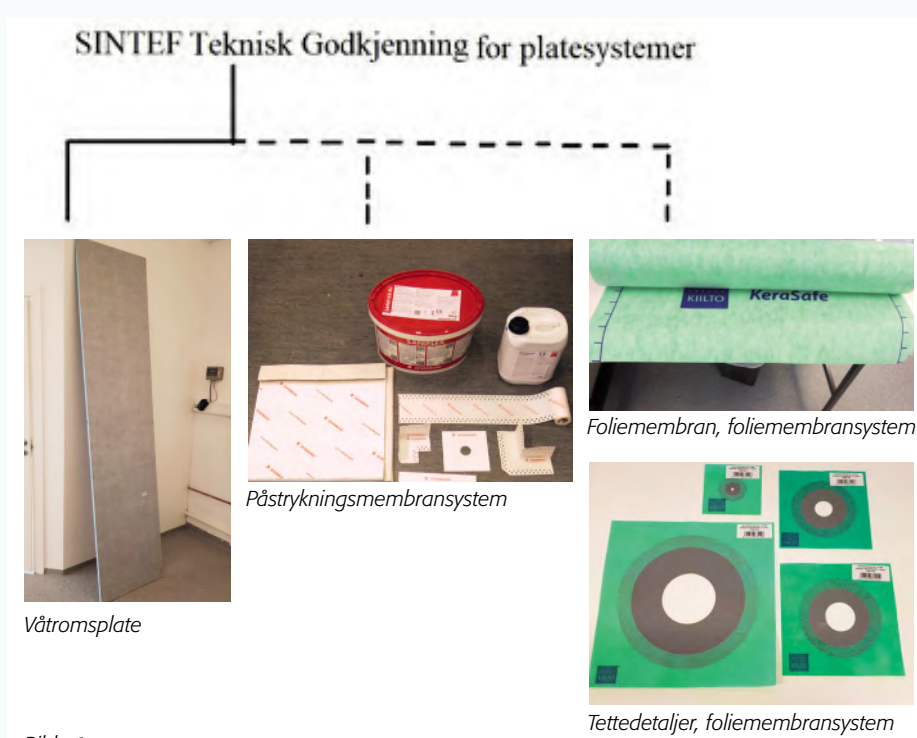
Våtromsplater alene gir ikke et vann- og dampnett membransystem. Platene må alltid dekkes med et vanntett sjikt som f.eks. påstrykningsmembran eller foliemembran i kombinasjon med tettebånd over alle plateskjøter og med rørmansjetter over alle gjennomføringer.

Hele systemet må dokumenteres

Det er ikke fritt frem å bruke et hvilket som helst membransystem på våtromsplaten. Det må dokumenteres gjennom prøving at de forskjellige membransystemene hefter til platen og at de sammen danner et vanntett system, se bilde 1. SINTEF har ved prøving avdekket flere systemer med dårlig samhengighet mellom plate og membran. Resultatet er lekkasjer gjennom platesystemet og inn i konstruksjonen. Våtromsplater med SINTEF Teknisk Godkjenning er en garanti for at samhengigheten mellom produktene gir et vanntett sjikt bak flisene.

Mot kalde rom eller yttervegg er det i tillegg viktig at systemet innehar en høy nok damptetthet slik at damp fra våtrommet ikke går i bygningskonstruksjonen. Dette betyr at våtromsplatene må heldekkes med påstrykningsmembran eller foliemembran. Mot varme rom vil det normalt være tilstrekkelig å dekke kjøter og rørgjennomføringer.

Vanntette platesystemer prøves etter en europeisk prøvestandard som skal sikre vanntetthet ved skjøter og gjennomføringer samt at fliser sitter godt til platene. Hvert land kan i tillegg ha nasjonale krav. For Norge stilles ekstra krav til damptetthet p.g.a. klimaet, samt miljøkrav for å sikre at produktene ikke inneholder farlige stoffer for innklimaet. En av de viktigste

Bilde 1.

testene som utføres for et vanntett platesystem er "Vanntetthet rundt gjennomføringer i vegg". Denne omtales også som ETAG 022, Annex E, se bilde 2. Ved en Annex E prøving testes f.eks. følgende egenskaper:

- Sykluser med varmt og kaldt vann påføres kjøter og gjennomføringer i henhold til følgende sykluser:
- Varmt vann ($60 \pm 3 \text{ }^\circ\text{C}$) i 60 sekunder
- Opphold i 60 sekunder
- Kaldt vann ($10 \pm 3 \text{ }^\circ\text{C}$) i 60 sekunder
- Opphold i 60 sekunder
- Totalt 1500 sykluser
- Mekanisk testing av rørgjennomføringer
- Sykluser med varmt og kaldt vann gjentas

Under prøvingen observeres det hele tiden etter lekkasjer fra systemet. Etter endt prøving demonteres våtromssystemet og det blir gjennomført fuktsøk med fuktmåler bak rørmansjetter og tettebånd, se bilde 3. Ved bestått prøving skrives det en rapport som er med og danner grunnlaget for en SINTEF Teknisk Godkjenning.

Fordeler og ulemper

Vanntette platesystemer kan ha en utfordring ved at en får plateskjøter som kommer tett innpå rørgjennomføringer. Dette betyr at en kan få tettetdetalj på tettetdetalj noe som kan medføre at lim eller påstrykningsmembran ikke tørker ut. Dette bør en være obs på ved montering i baderom.

Ellers så sikrer vanntette platesystemer en jevn overflate for montering av flis. De gjør det også enkelt ved at en kun trenger å fokusere på gjennomføringer og plateskjøter for å sikre en god fuktsikring av baderommet. Dette forutsetter at det benyttes påstrykningsmembran eller lim sammen med tilhørende tettetdetaljer som er oppgitt som et godkjent system sammen med våtromsplaten.

Bilde 2. Påføring av varmt og kaldt vann i testriggen

Bilde 3. Demontering av tettetdetaljer og fuktsøking